

पिँजडा साथ पोखरीमा टिलापीया माछा पालन प्रविधि

पोखरीमा पिँजडा राखी पिँजडाभिन्न खानयोग्य टिलापीया माछाको उत्पादन र पिँजडा बाहिर सानो र ठूलो भुरा उत्पादन गर्नुलाई पिँजडा साथ पोखरीमा टिलापीया माछा पालन प्रविधि भनिन्छ।

पिँजडा साथ पोखरीमा माछा पालनको महत्व

- वर्षमा २ पटक ५/५ महिनामा माछा उत्पादन लिन सकिने।
- भुराको लागि अरुमा भर नपरी कृषक आफैले आवश्यकता अनुसार भुरा उत्पादन गरी दिगो रूपमा खेती गर्न सकिने।
- पिँजडामा उत्पादन भएको खान योग्य टिलापीया माछा बिक्री गरी पिँजडा खाली भए पछि बढी भएको ठूलो भुरा पुनः पिँजडामा पालन सकिने र साना भुरा दानाको लागि प्राणी प्रोटीनको स्रोतको रूपमा प्रयोग गर्न सकिने।
- माछा प्रति वर्ष ६-८ मे.टन प्रति हे. उत्पादन गर्न सकिने।
- पारिवारिक सदस्यहरूलाई रोजगारीको अवसर हुने।
- खासगरी स-साना किसानहरूको लागि जमिनको अधिकतम प्रयोग गरी अधिकतम माछा उत्पादन गर्न मद्दत पुऱ्याउने र तिनीहरूको जीविकोपार्जन सुधार्न मद्दत पुगनुको साथै परिवारमा प्राणी प्रोटीन उपलब्ध हुने।

माछा पालन प्रविधि

- पानीको तापक्रम २०° से. भन्दा माथि र पी एच ६.५-८ भएका स्थानमा गर्न सकिने।
- उपयुक्त पोखरीको क्षेत्रफल ५०-१५० वर्ग मि. र गहिराई १ मि. हुनुपर्ने।
- पिँजडाको साईज १-२ घन मी. (१ मी.×१ मी.×१ मी) अथवा (२ मी.×१ मी. × १ मी)
- केजमा १०-२० ग्राम साईजको ७५-१०० वटा माछा प्रति घन मी. राख्ने।
- पोखरीमा २ गोटा माछा प्रति वर्ग मिटर स्टक गर्ने।
- २०-२५% प्रोटीनयुक्त दाना शारीरिक तौलको २% को दरले दिनु पर्ने।
- १ केजी माछा उत्पादन गर्न १.५ केजी दाना चाहिन्छ।
- पाँच महिना भित्र २५०-३०० ग्राम साईजको बिक्री योग्य माछा उत्पादन हुन्छ।
- दाना बनाउने कच्चा खाद्य पदार्थहरू: फिस मिल, भटमास, गहुँ, पिना, ढुटो आदि मिसाई दाना बनाउनु पर्ने।

उत्पादन

- केजको २५० ग्राम साईजभन्दा ठूलो भएपछि माछा हार्भेष्ट गर्ने र पोखरीको ठूला माछा छानी केजमा राखी पुनः पाल्ने।
- बढी भएको साना माछाहरू फिस मिलको रूपमा दाना बनाउन प्रयोग गर्ने।